

Unijní program LIFE

Finanční nástroj EU pro
životní prostředí a klima

**14. 5. 2024 - Informační seminář pro
integrované projekty**

Národní kontaktní místo programu LIFE

Oddělení mezinárodních programů a projektů
Odbor finančních a dobrovolných nástrojů
Ministerstvo životního prostředí, Praha



Co je unijní program LIFE?

Program LIFE je nástroj Evropské unie pro financování aktivit souvisejících se **životním prostředím** a oblastí **klimatu** poskytující podporu již od roku 1992.

Program LIFE řídí **CINEA** jménem Generálního ředitelství Evropské komise pro životní prostředí, oblast klimatu a energetiku.

CINEA = **Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí**, svou činnost zahájila 1. dubna 2021 s cílem provádět části některých programů EU.

Odkazy:

CINEA - https://cinea.ec.europa.eu/index_en

Program LIFE - https://cinea.ec.europa.eu/life_en

The future is green. The future is *Life*

Discover the EU's LIFE Programme for the environment and climate action

6000+
LIFE projects
since 1992

1000+
projects
in action

€5.4
billion
in funding for
2021 - 2027

€571
million
in funding for
2024



mzp.cz

Právní dokumenty programu LIFE

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/783 ze dne 29. dubna 2021 o zavedení Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013 (v češtině):

➡ <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/783/oj>

Víceletý pracovní program pro provádění programu LIFE na roky 2021 až 2024 (v češtině):

➡ https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/life-legal-basis/life-multiannual-work-programme-2021-2024_en

Seznam prioritních témat pro období 2021-2024 (v angličtině):

➡ https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/life-legal-basis_en

Odkaz:

Přehled všech klíčových dokumentů na
https://cinea.ec.europa.eu/life/legal-basis_en



Jaký je cíl programu LIFE?

Obecným cílem programu LIFE je **příspěk k přechodu na udržitelné, oběhové, energeticky účinné hospodářství založené na energii z obnovitelných zdrojů**, které je neutrální z hlediska změny klimatu a odolné vůči změně klimatu, k **ochraně, obnově** a zlepšování kvality **životního prostředí**, včetně ovzduší, vody a půdy, **a k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti** a k řešení degradace ekosystémů, mimo jiné prostřednictvím podpory provádění a řízení sítě Natura 2000, a tím příspěk k udržitelnému rozvoji. Program LIFE rovněž podporuje provádění obecných akčních programů přijatých v souladu s čl. 192 odst. 3 Smlouvy o fungování EU.



Specifické cíle programu

- 1) **vyvíjet, předvádět a podporovat inovativní techniky a přístupy** za účelem dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí a klimatu, včetně **přechodu na čistou energii**, a přispět k uplatňování **osvědčených postupů** týkajících se ochrany **přírody a biologické rozmanitosti**;
- 2) podporovat vypracování, provádění, sledování a prosazování příslušných právních předpisů a politik Unie, mimo jiné **zlepšením správy prostřednictvím posílení kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti**;
- 3) podnítit rozsáhlé **zavádění úspěšných technických a koncepčních řešení** k provádění příslušných právních předpisů a politik Unie prostřednictvím reprodukce výsledků, začlenění souvisejících cílů do dalších politik a postupů veřejného a soukromého sektoru, mobilizace investic a zlepšení přístupu k financování.



Struktura programu LIFE

1) oblast "Životní prostředí,, zahrnuje:

- a) podprogram "Příroda a biologická rozmanitost";
- b) podprogram "Oběhové hospodářství a kvalita života";

2) oblast "Opatření v oblasti klimatu,, zahrnuje:

- a) podprogram "Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně";
- b) podprogram "Přechod na čistou energii".

4 SUB-PROGRAMMES:



NATURE AND BIODIVERSITY



CIRCULAR ECONOMY
AND QUALITY OF LIFE



CLIMATE CHANGE MITIGATION
AND ADAPTATION



CLEAN ENERGY TRANSITION

Typický projekt LIFE

- Reaguje na potřeby a řeší nějaký **environmentální problém**.
- Přináší **inovativnost** a kreativitu - **testuje** neozkoušené postupy, technologie a metody (pilotní) nebo tyto zavádí do praxe, pokud jsou v daném kontextu nové (**demonstrační**), popřípadě využívá osvědčené postupy.
- Způsobí **konkrétní změnu životního prostředí či klimatu** (ideálně odpovídající předem definovanému projektovému tématu/politické prioritě programu), která má přidanou hodnotu v kontextu EU – výsledky lze **využít dále, přenést a napodobit jinde**.
- Zahrnuje spolupráci se všemi **zainteresovanými stranami**, které na jeho výsledcích mají zájem (samospráva, místní podniky, univerzity).
- Neřeší základní výzkum, provoz běžných činností a opakovaných akcí, nepodporuje infrastrukturní projekty.



Pro koho je program LIFE určený?

- Právnícké osoby se sídlem v EU, případně v zemích připojených k programu LIFE (např. Island):
 - **Veřejné subjekty** (typicky např. města: povodně a sucho, zelená a modrá infrastruktura, adaptační strategie, mobilita; ale též univerzity a VVI, národní parky, kraje atp.).
 - **Soukromé podnikatelské subjekty, svazy a VVI** (typicky např. technologické inovace, průmysl, zemědělství, odpady, energetická účinnost aj.).
 - **Soukromé nepodnikatelské organizace** (typicky např. NNO - ochrana zvláště chráněných druhů a stanovišť).
- Zkušení žadatelé s jasnou vizí měřitelné změny, která pomůže naplnit cíle programu a tudíž podpořit evropskou legislativu v oblasti ŽP a klimatu.



Role Ministerstva životního prostředí

- **Národní kontaktní místo**
 - poskytování informací o programu, pořádání informačních seminářů pro žadatele/ příjemce;
 - ověření projektového záměru z hlediska vhodnosti pro spolufinancování z programu LIFE, komplementarity s jinými programy k financování, objasnění pravidel programu, zodpovídání dotazů ohledně přípravy projektové žádosti, hledání partnerů projektu nebo získání státní podpory na spolufinancování;
 - neposkytuje doporučení či hodnocení projektového záměru, nestanovuje podmínky výzvy programu.
- **Spolurealizátor** realizovaných projektů LIFE – zkušenosti s řízením projektů.
- **Poskytovatel národních příspěvků** pro žadatele do výzvy LIFE.



https://www.mzp.cz/cz/komunitarni_program_life

<https://www.program-life.cz/>

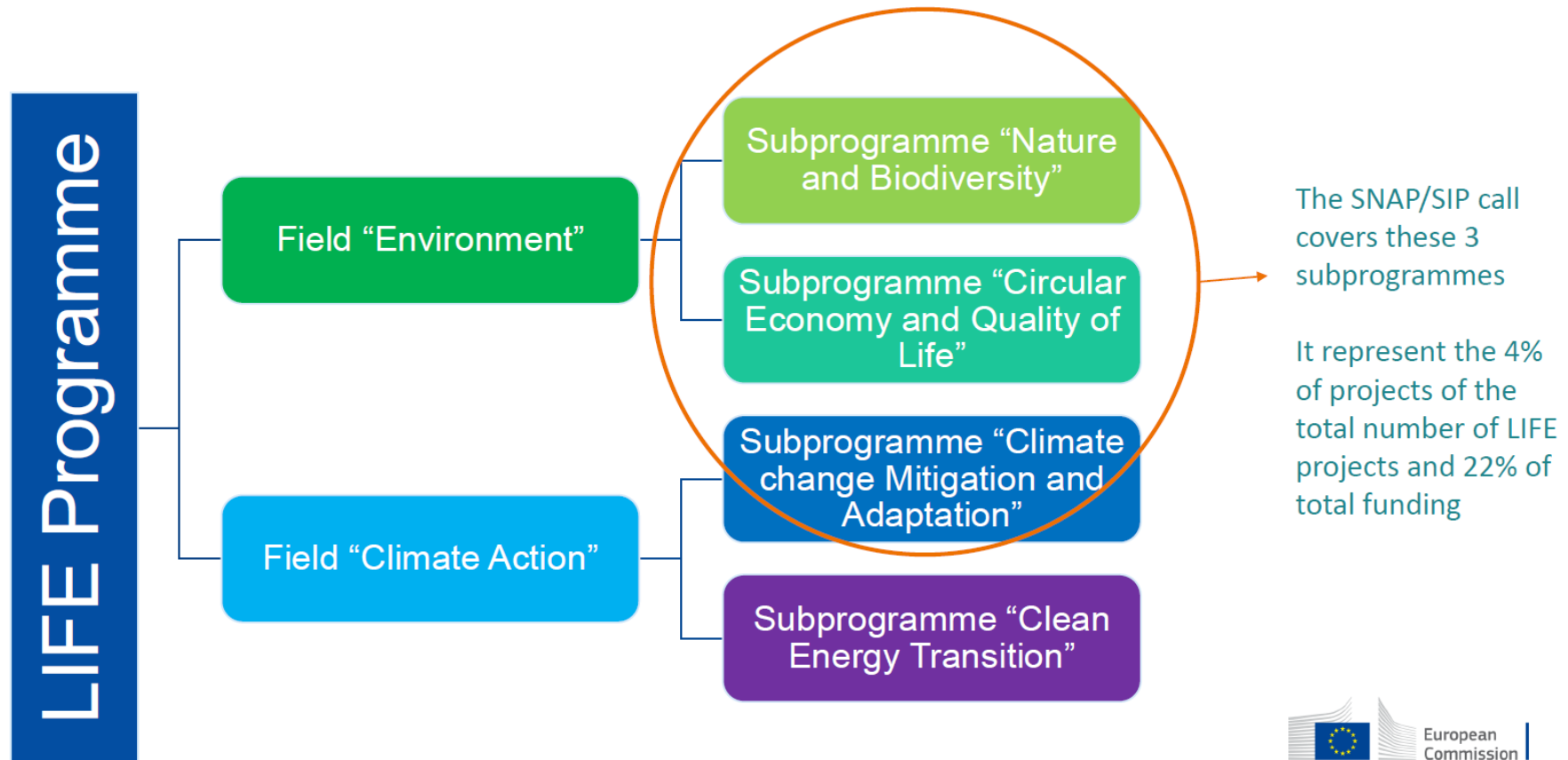


Charakteristika integrovaných projektů



Struktura programu pro IP

The LIFE Programme 2021-2027



Co je integrovaný projekt?

Integrované projekty (IP) realizují na velkém území (v rámci regionů, více regionů na národní nebo mezinárodní úrovni) **plány ochrany životního prostředí nebo klimatu nebo strategie** vyžadované specifickou legislativou EU pro životní prostředí nebo klima, v oblastech přírody, vody, odpadů, ovzduší včetně zmírňování a adaptace na klimatickou změnu.

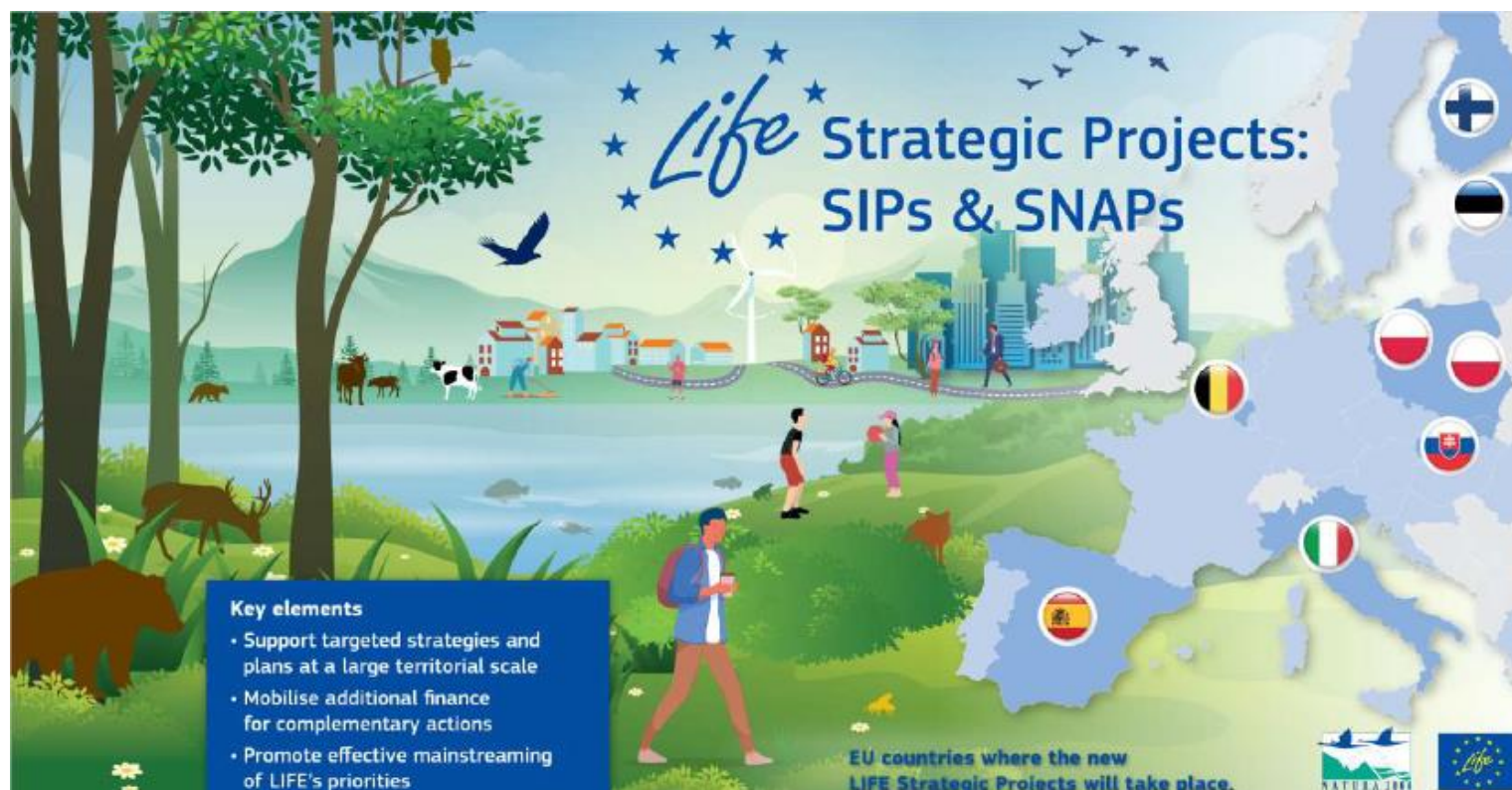
IP jsou kombinací prvků „tradičních“ typů projektů: měly by obsahovat především **prvky osvědčených postupů**, které lze **kombinovat s prvky pilotními, demonstračními a informačními**, prvky **zvyšování povědomí a šíření informací**. Prvek budování kapacit je povinný.

Brožura k IP ke stažení na <https://www.program-life.cz/dokumenty-ke-stazeni/>



Integrované projekty jsou:

- ... určené k realizaci určitých plánů a strategií
- ... realizované ve velkém územním měřítku
- ... plánovány s plným zapojením zúčastněných stran
- ... plánovány s cílem mobilizovat, zapojit a koordinovat doplňkové zdroje financování



Jaký je rozdíl mezi IP a standardním akčním projektem (SAP)?

Standardní akční projekty **nemusí být** vázány na konkrétní plán či strategii, ale **musí vykazovat** následující znaky:

- **Projekty pro osvědčené postupy / dobré praxe (best practice)** uplatňují vhodné, ekonomické a nejmodernější techniky, metody a přístupy zohledňující specifický kontext projektu.
- **Demonstrační projekty** uvádějí do praxe, testují, vyhodnocují a šíří akce, metodiky nebo přístupy, které jsou nové nebo neznámé v daném kontextu projektu, například v kontextu geografickém, ekologickém, socioekonomickém, a které by bylo možné uplatnit někde jinde za podobných okolností.
- **Pilotní projekty** uplatňují techniku nebo metodu, která nebyla dosud nikdy a nikde uplatněna ani testována, nabízí potenciální výhody pro oblast životního prostředí nebo klimatu v porovnání s aktuálním osvědčeným postupem a lze ji následně uplatnit ve větším měřítku v podobných situacích.

Jaký je rozdíl mezi IP a standardním akčním projektem (SAP)?

Ukazatel	Standardní akční projekty	Integrované projekty
Předpokládaný rozpočet	1 – 3 mil. eur	10 – 30 mil. eur
Průměrná délka trvání	3 – 6 let	6 – 10 let
Geografické měřítko	není stanoveno	projekt by měl podporovat plán/strategii/akční plán ve velkém územním měřítku
Zapojení stakeholderů	doporučeno	důležité a de facto povinné
Mobilizace doplňkových fondů mimo vlastní projekt	ne	ano
Partnerství	není povinné, ale je doporučováno, neboť prokazuje přidanou hodnotu na úrovni EU	minimálně 2 žadatelé (příjemci; ne přidružené subjekty)

Co je pro IP a SAP totožné?

Ukazatel	Standardní akční projekty	Integrované projekty
Maximální míra podpory	60 %	
Příjemci	veřejné subjekty, soukromé podnikatelské i nepodnikatelské subjekty/organizace	
Způsobilé náklady	obecně běžné kategorie výdajů	

Zdroje informací – kde co najdu?

- **Web Evropské Komise:** https://ec.europa.eu/info/index_en - celková databáze realizovaných projektů
- **Web CINEA:** https://cinea.ec.europa.eu/life_en - jednotlivé programové dokumenty včetně prezentací z minulých let, podmínky výzvy 2024, vstup do elektronické žádosti
- **Web MŽP:** https://www.mzp.cz/cz/komunitarni_program_life - přehled českých LIFE projektů, programové dokumenty v ČJ, podpůrné informace k přípravě žádosti, informace o národní výzvě
- **Web programu LIFE:** <https://www.program-life.cz/> - aktuality z programu a realizovaných projektů, sekce Dokumenty ke stažení
- Kontakty na **národní kontaktní místo:**
Oddělení mezinárodních programů a projektů, Odbor finančních a dobrovolných nástrojů, Ministerstvo životního prostředí: life@mzp.cz,
tel. **267 122 017** nebo **267 122 196**



Děkuji za pozornost

Financováno z projektu LIFE for Czechia (ID 101101830).



Ministerstvo životního prostředí



@mzpcr



@ministerstvo_zp



Ministerstvo životního prostředí



@ministerstvozivotnihoprostredi

mzp.cz